

Posudek školitelky disertační práce Mgr. Vladěny Pavlíkové s názvem:

Mariánská úcta v zrcadle olomoucké nástěnné malby pozdního středověku, Praha 2019

Disertační práce byla zadána již roku 2012 pod shodným názvem a s jasnou strukturou. Tématem autorka navazuje na práci diplomovou, která se týkala též olomoucké problematiky a umění kolem roku 1500, obhájené roku 2011 na KTF UK v Praze (Vladěna Haragová: *Malby v ambitu kostela svatého Václava v kontextu nástěnného malířství na přelomu 15. a 16. století v Olomouci*). Vladěna Pavlíková (rozená Haragová) už ve své diplomové práci prokázala, že je sebevědomou badatelkou, která se neobává pustit do studia složité a nejednoznačně řešitelné problematiky umění a jeho kontextu v Olomouci v závěru středověku. Práce disertační tak logicky navázala na již předem dobře připravené badatelské pole.

Pracovní postup při plnění povinností v průběhu doktorského studia byl plynulý, a co je zvláště ocenění hodné, doktorandka během studia působila v několika odborných institucích – učila dějiny umění na Mezinárodní konzervatoři v Praze a působila v oddělení památkových specialistů na územním odborném pracovišti NPÚ v Plzni (do konce roku 2015). Během těchto let získala pro přípravu své disertační práce podporu Grantové agentury Univerzity Karlovy (2012–2014, projekt zaměřený přímo za zpracování mariánské úcty v Olomouci v závěru středověku). Grant úspěšně vyřešila. Jeho výsledky jsou součástí předložené disertační práce. Zároveň byla členkou badatelského týmu Ústavu pro dějiny umění FF UK při řešení projektu NAKI – *Umělecká výměna v regionu Krušnohoří* (2012–2015), kde nejen působila při heuristické části výzkumu, ale též publikovala výsledky svého studia v kolektivní monografii *Trans Montes. Podoby středověkého umění v severozápadních Čechách*, České Budějovice 2014 a v časopise *Památky západních Čech* (Vladěna Haragová, *Ikonografická rekonstrukce nástěnných maleb z kostela sv. Wolfganga v Doupově*). V roce 2016 nastoupila na rodičovskou dovolenou a dále se zabývala pouze disertační prací. Z tohoto důvodu též rezignovala na zahraniční stáž.

Disertační práce je sondou do prostředí Olomouce kolem roku 1500, a to zejména do místní socio-kulturní a kultovní situace a specifik úcty k Panně Marii a nově formulované modlitby růžence, která je v různých souvislostech v Olomouci vizuálně přítomná. Úzce zaměřená sonda má ambice být co nejúplnějším výkladem, a to v co nejširším rámci. Práce má logickou strukturu, vede čtenáře od širších historických a společenských souvislostí vývoje města kolem roku 1500 směrem k detailnímu rozboru náboženského života a jeho specifických projevů směřovaných Panně Marii. Následují dvě klíčové kapitoly pojednávající o „totální“ interpretaci nástěnných maleb (kaple sv. Jana Křtitele u sv. Václava a observantský kostel Neposkvrněného početí Panny Marie), zasazených do předem analyzovaného kontextu.

Vladěna Pavlíková se od počátků studia dějin umění profiluje na umění a zbožnost závěru středověku. Během všech stupňů studia prokazovala vysoký stupeň akribice jak při formálních, tak především ikonografických analýzách, vedoucích k interpretaci kulturně-historického kontextu (včetně sociálních aspektů, viz její pramenné studium dané problematiky). Její badatelské závěry a nové hypotézy jsou velmi dobře konstruovány s ohledem na zpětnou ověřitelnost. Badatelská soustředěnost v úzce vymezeném, a nutno říci, velmi složitém tématu, se ukázala být velkou výhodou. I přes toto úzké zaměření získala doktorandka během studia cenné zkušenosti prací profesionální památkářky jak v oboru péče o movitý fond kulturního dědictví, tak přímo v problematice restaurování. Tyto zkušenosti prohloubily metodický záběr disertační práce, vedený od hmotné podstaty uměleckého díla zahrnující souvislosti námětu, přes problematiku umístění artefaktu, jeho původních kultických funkcí i prostoru,

směrem k následným interpretacím díla ve složitém kulturně-historickém kontextu doby kolem roku 1500. O tom, jak se její práce metodicky vyvíjela, svědčí i publikované dílčí studie v odborném tisku:

Haragová Vladěna, Ikonografická rekonstrukce nástěnných maleb z kostela sv. Wolfganga v Doupově, Památky západních Čech IV, 2014, s. 20–35.

Haragová Vladěna, Kaple svatého Jana Křtitele při ambitu kostela sv. Václava v Olomouci a její výzdoba, *Opuscula historiae atrium* 63, č. 1–2, 2014, s. 12–23.

Haragová Vladěna, Doupovské kostely a jejich výzdoba in: Aleš Mudra – Michaela Ottová (eds.): *Trans montes. Podoby středověkého umění v severozápadních Čechách*, České Budějovice 2014, s. 331–343.

Pavlíková Vladěna, Mariánská úcta a nástěnné malby v kostele Neposkvrněného početí Panny Marie a sv. Bernardina Sienského v Olomouci na Bělidlech, *Acta Universitatis Carolinae, Philosophica et Historica*, 2018 (v tisku).

Disertační práci hodnotím jako původní, zdařilou, logicky strukturovanou, vystavěnou na zpětně ověřitelných postupech a vedoucí k hypotézám, ke kterým může probíhat věcná odborná diskuze. Disertační práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 22. 8. 2019

doc. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.